

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 287/2025
29.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници по тужби тужиоца О.Ф.П.С. - Организација произвођача фонограма Србије Београд, чији је пуномоћник Ведран Ђерић, адвокат у ..., против туженог Књижара Вулкан ДОО Београд, матични број ..., чији је пуномоћник Слободан З. Голубовић, адвокат у ..., ради исплате, вредност предмета спора 117.265,56 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 9Пж 4794/24 од 13.02.2025. године, у седници већа одржаној 29.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, пресуда Привредног апелационог суда 9Пж 4794/24 од 13.02.2025. године **СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ** тако што се одбија жалба тужиоца и потврђује пресуда Привредног суд у Београду 36П 5952/2023 од 14.06.2024. године у одбијајућем делу за тужбени захтев за исплату главног дуга од 14.478,26 динара, а **УКИДА** у усвајајућем делу за тужбени захтев за законске затезне камате и у делу одлуке о трошковима парничног поступка и у том делу се предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 36П 5952/2023 дана 14.06.2024. године којом је у I ставу изреке укинуо решење о извршењу Привредног суда у Београду 5Иив 2959/23 од 08.06.2023. године у целисти; у II ставу изреке констатовао да делимично усваја тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да тужиоцу плати износ од 102.787,30 динара, са законском затезном каматом почев од 07.06.2023. године до исплате; у III ставу изреке одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужени обавезе да тужиоцу исплати износ од 14.478,26 динара, и да му плати законску затезну камату на досуђени износ од 102.787,30 динара, почев од одређених датума на појединачне месечне износе па до 06.06.2023. године, и у IV ставу изреке, обавезао туженог да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 93.854,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Одлучујући о жалби тужиоца, Привредни апелациони суд је пресудом 9Пж 4794/24 од 13.02.2025. године, преиначио пресуду Привредног суда у Београду П 5952/23 од 14.06.2024. године у ставу III изреке, тако што је обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 14.478,26 динара, и законску затезну камату на појединачне месечне износе почев од одређених датума наведених у изреци до 06.06.2023. године, као и у ставу IV изреке, тако што је обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 108.862,32 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности до исплате, и у III ставу изреке обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.538,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију којом побија пресуду у целости, због погрешне примене материјалног права, која је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/2011...10/2023-др. закон).

Тужени је изјавио ревизију позивом на одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, као посебну ревизију, о чијој дозвољености Врховни суд није одлучивао, с обзиром да је ревизија дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку и закључио да је ревизија основана.

Пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужилац је испоставио рачуне туженом на име јединствене накнаде за јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација за период од јануара 2022. године до априла 2023. године, у укупном износу од 292.653,54 динара, позивом на одредбу члана 156. став 5. Закона о ауторским и сродним правима, Тарифу за остваривање права на накнаду за јавно саопштавање музичких дела, интерпретације и фонограма и Споразум о обједињеној наплати накнаде за јавно саопштавање музичких дела, интерпретације и фонограма и накнадних анекса, са појединачним износима за објекте одређених површина на одређеним адресама у Београду, Чачку, Крушевцу, Нишу, Крагујевцу, Земуну и Шапцу. Седиште туженог је у Београду у улици Сремска број 2. На основу изведеног доказа вештачењем економско-финансијске струке првостепени суд је утврдио да јединствена накнада обрачуната према Тарифи и седишту туженог износи 292.653,54 динара, од чега је тужени измирио обавезу у износу од 175.387,98 динара, па неизмирена обавеза износи 117.265,56 динара, док иста накнада обрачуната према локацији и површини сваког малопродајног објекта износи 278.175,28 динара укупно, па је преостали неизмирени износ обавезе туженог 102.787,30 динара. Зато је одбио тужбени захтев за 14.478,26 динара. Примљене, спорне рачуне, тужени је оспорио наводима да су испостављени за све малопродајне објекте у којима тужени обавља своју делатност као да се налазе у Београду у Сремској улици, где је седиште туженог, уместо да се накнада обрачуна посебно за сваки објекат у складу са зоном у којој се објекат налази. На основу одредаба Закона о ауторским и сродним правима првостепени суд је закључио да је тужени корисник предмета заштите и да је јавно саопштавао музичка дела и фонограме и на њима забележене

интерпретације са носача звука путем музичког уређаја, из репертоара тужиоца. Надаље, применом одредбе члана 6. Тарифе за остваривање права за јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и фонограма, те у смислу Закона о ауторским и сродним правима, под седиштем корисника првостепени суд сматра оно седиште које корисник користи за пријем потрошача и у којем врши коришћење предмета заштите и јавно саопштавање. У том смислу сматра да тарифа не узима у обзир седиште правног лица или предузетника као место на територији Републике Србије из кога се управља пословањем друштва и које је као такво одређено оснивачким актом или одлуком скупштине у смислу Закона о привредним друштвима, већ се под седиштем корисника предмета заштите подразумева простор у којем корисник предмета заштите врши пријем гостију, потрошача и наручилаца услуге и у којем су евидентирани они облици коришћења предмета заштите одређени Законом о ауторским и сродним правима. Стога сматра да је тужилац био дужан да утврди површину сваког посебног простора – објекта који тужени користи за пријем потрошача, што јесте исказано у рачунима, као и географску локацију сваког посебног објекта туженог у којем је дошло до коришћења предмета заштите. Према томе је прихватио за правилан обрачун накнаде према јавном саопштавању фонограма и на њима забележених интерпретација у књижарама туженог у сваком поједином месту, а у преосталом неплаћеном износу, од 102.787,30 динара. Затезну камату на преостали износ дуга првостепени суд је досудио почев од дана утужења, односно 07.06.2023. године, позивом на одредбу члана 279. став 3. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је става да првостепени суд погрешно тумачи одредбе Тарифе за остваривање права на накнаду за јавно саопштавање музичких дела, интерпретације и фонограма („Службени гласник РС“ бр. 117/13) којом је прописано да су износи накнада за јавно саопштавање дати у динарима и на месечном нивоу, а да се накнада за јавно саопштавање утврђује у зависности од површине простора који користи за пријем гостију, потрошача и наручилаца услуга, значаја који за обављање делатности корисника има јавно саопштавање музичких дела, интерпретације и фонограма, као и географске локације седишта корисника, који појам првостепени суд није правилно тумачио када је закључио да седиште корисника представља локацију сваког појединачног малопродајног објекта. Другостепени суд образлаже да члан 6. Тарифе није предвидео да се накнада обрачунава у односу на место коришћења предмета заштите, већ локацију седишта корисника, коју не дефинише Закон о ауторским и сродним правима, нити се из садржине тог закона може извести закључак да се појам седишта користи у другом значењу у односу на оно прописано Законом о привредним друштвима. Зато је преиначио првостепену пресуду у одбијајућем делу за тужбени захтев за износ од 14.478,26 динара и обавезао туженог на исплату и тог износа. Одлуку да преиначи првостепену пресуду и у делу одлуке о тужбеном захтеву за законске затезне камате на досуђени износ главног дуга од 117.265,56 динара, у границама постављеног тужбеног захтева, тако што је обавезао туженог на исплату и законских затезних камата пре утужења 06.06.2023. године, другостепени суд је донео на основу закључка да тужени није током поступка оспорио пријем утужених рачуна, којима је унапред одређен рок за испуњење обавезе, па је тужени пао у доцњу протеком овог рока, а тужилац право на законску затезну камату има од падања туженог у доцњу.

Основано ревидент побија правилност примене материјалног права у доношењу правноснажне пресуде у другом степену. Врховни суд прихвата за правилно схватање одредаба члана 6. Тарифе за остваривање права за јавно саопштавање музичких дела,

интерпретација и фонограма на начин како то чини првостепени суд. Саме одредбе члана 6. Тарифе, према којима се износ накнада за јавно саопштавање утврђује у зависности од површине простора који корисник користи за пријем гостију, потрошача и наручилаца услуга, значаја који за обављање делатности корисника има јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и фонограма и географске локације седишта корисника, упућује на јединство критеријума. Свакако да је према таквој одредби тежа на месту, односно простору који корисник користи за пријем гостију, потрошача и наручилаца услуга, па је од значаја где је то место, као седиште делатности, као што је од значаја површина тог простора. Томе иде у прилог и одредба члана 7. Тарифе, којом су разврстани корисници у групе према седиштима на територијама различитих општина по групама, као „девастирана подручја“ и друга, па и по зонама појединих делова градова. Оваква категоризација никако не упућује на седиште корисника у смислу Закона о привредним друштвима, нити то има смисла баш с обзиром да се узимају у обзир и делови градова. Даље, схватање по коме је од значаја за висину накнаде место на коме се налази простор који корисник користи за пријем гостију, потрошача и наручилаца услуга, дакле у којем обавља делатност и притом користи предмет заштите и врши јавно саопштавање, обезбеђује равномерну и примерену накнаду према сваком кориснику према начину и обиму искоришћавања предмета заштите, у складу са принципом садржаним и у одредби члана 183. Закона о ауторском и сродним правима. Према томе, првостепени суд је правилно применио право када је према утврђеним чињеницама о тако обрачунатој накнади и делимичном плаћању од стране туженог одбио тужбени захтев за 14.478,26 динара.

Због наведеног је преиначена другостепена пресуда и одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу за наведени тужбени захтев за главни дуг, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

У делу одлуке о тужбеном захтеву за законске затезне камате за период пре подношења тужбе, правилан је став другостепеног суда у примени релевантног материјалног права. Међутим, утврђено чињенично стање засад не даје основ за досуђење законских затезних камата на одређене износе од одређених датума како је то досуђено другостепеном пресудом, јер није утврђено за које износе је у утуженим рачунима који рок одређен за испуњење обавезе, односно кад је тужени пао у доцњу протеком тако одређених рокова. Стога је у овом делу укинута другостепена пресуда приеомном одредбе члана 416. став 2. ЗПП и предмет је враћен другостепеном суду у том делу и у делу одлуке о трошковима целог поступка, по одредби члана 165. став 3. ЗПП, на поновно суђење.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић